

A BOLOGNA-FOLYAMAT MÁSODFOKON

**Hervainé Szabó Gyöngyvér dr. habil.
tanszékvezető főiskolai tanár,
rektorhelyettes**

Az Európai Felsőoktatási Térség

4000 intézmény
17 millió hallgató
1,5 millió alkalmazott

Lisszaboni Stratégia

Tantervi reform: 3 ciklusos képzés, kompetencia alapú oktatás, rugalmas tanulási ösvények, a diplomák elismerése, mobilitás

Felsőoktatási kormányzási reformok: egyetemi autonómia, stratégiai partnerségek, a vállalkozásokkal együtt, minőségbiztosítás

Finanszírozási reform: diverzifikált bevételi források az egyetemeken, ami a teljesítményhez kötött, a kiegyenlítettség, elérhetőség és hatékonyság, beleértve a tandíjak, ösztöndíjak és kölcsönök rendszerét

A BOLOGNA-FOLYAMAT ÉRTÉKELÉSE

A legtöbb ország átállt az új rendszerre

A kontinentális országokban nem történt meg a foglalkozások rendszere, besorolása átalakítása

Elfogadták az európai kompetencia keretrendszert

Bizonyos szakmák európai szinten is erősen összehangolták folyamataikat

Alapvetően eltérő a decentralizált és centralizált országok gyakorlata

Alapvetően eltér a képzések értelmezése

merev egyszakos, szakirány nélküli; kombinált képzési programok

- 1. A minőség párn- európai diskurzussá válik**
- 2. A mesterképzésben megindul egy európai elitoktatás kialakítása: a közös képzések támogatása**
- 3. Megindul az európai képzés expanziója Ázsia, Afrika, a Közel-Kelet , Latin-Amerika irányába**
- 4. A nemzeti akkreditációs ügynökségek transznacionális ügynökségekké válnak**

A bologna-folyamat közép-európai felfogása

- 1. Az állam erőteljes szabályozó szerepe megerősödik**
- 2. A felsőoktatás privatizációja és visszaállamosítása egyidejű folyamat**
- 3. A TEMPUS típusú európai irodák katalizátor szerepe**

Eredmények:

- A két ciklusos képzésre történő átállás a legtöbb szakra jellemző
- A ciklusok közötti átjárás akadályai: pl. Hollandia a főiskolai BA és az egyetemi nem azonos, nem mehet egyetemi mesterre a BA-t főiskolán szerzett hallgató
- Bevezetésre került a Diploma Supplement
- Formálisan bevezették a kompetencia-rendszert, esetenként a modulokat
- Lemaradt a rendszerből a LLL.
- Bevezették az egységes európai minőségi standardokat
- Problémás a doktori képzés
- Nem fordítottak figyelmet a folyamat szociális dimenzióira

A 2009. év várható célkitűzései

1. Az európai mobilitás ösztönzése, az ösztöndíjak átvihetősége, oktató, tanár csere
2. A szociális dimenzió erősítése: multikulturalizmus, esélyegyenlőség
3. A mobilitásra és a szociális dimenzióra vonatkozó adatok statisztikai rendszere fejlesztése
4. A foglalkoztatás növelése:
 1. **a BA+MA struktúra és a közalkalmazotti, köztisztviselői rendszer kompatibilissé tétele**
 2. **Az üzleti szféra bevonása: a tantervek megújítása: innováció alapú tantervtervezési folyamat, amely eredményközpontú**
5. A globális versenyképesség: az európai képesítési kompetenciák és a nemzetközi értékelések összevetése
6. Adatgyűjtés: nemzeti jelentések, az országonkénti foglalkoztatási adatok begyűjtése

EU programok

15-29 éves európai lakosság 90 milliőről 81 millióra csökken 2020-ig

2007 – 2008 új programok:

- 1. Kulturális és művészeti mobilitás**
- 2. Új szociális programok, középpontban a képességekkel**
- 3. Új képességek –új munkakörök program decemberben indul**

Európai mobilitás

Az európai mobilitás a hallgatók 4 %-át érinti

**A 2012 –re kitűzött cél: 3 milliós mobilitás nem fog teljesülni –
jelenleg 1,4 m fő a tervezett 2020-ra**

ebből 10 % Erasmus-Mundus program

500 000 hallgató egyéb külföldi képzése

Nemzetközi uniós hallgatói hitel-rendszer

Nyári egyetemi kurzusok

Csoportos hallgatói és oktatói csere

**Európai hallgatói vállalkozási programok –mobilitás,
felsőoktatási üzleti inkubátorok**

ICT+ nyelvek

Paradigma váltás a felsőoktatásban

Katedra modell

kutatás első helyen, az oktatás
módszertani szerepe leértékelt

Szolgáltató modell

az oktatás és kutatás, a tanácsadás
egységes pedagógiai modellbe
integrált

Az integrált pedagógiai modell alapú rendszer jellemzői:

folyamat nézőpont –

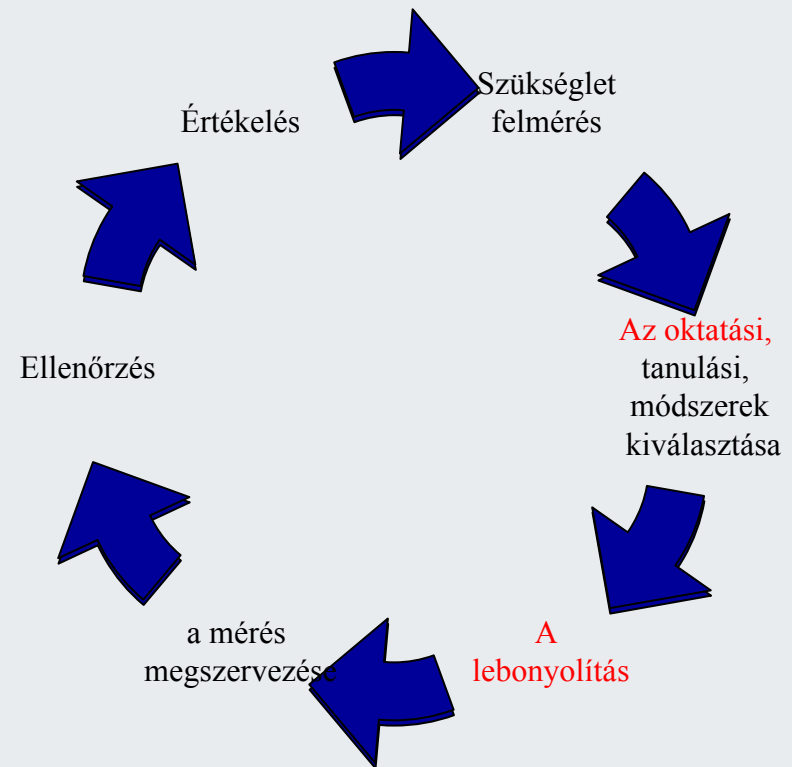
miként járulnak hozzá az egyének, csoportok a szervezet értékeihez és teljesítményéhez:

A tervezés
rendszer
átalakulása

A tanszék funkcióinak megváltozása az oktatás szempontjából

oktatási folyamat	kompetenciák klasztere	Hagyományos	új
tanulási szükségletek	Kompetencia: elemzési képesség	• szükségletelemző technika • felnőttoktatási • hallgatói tanulási kultúra elemzése	• tanulási szükséglet + modell kapcsolása • tanulói szükséglet + forrás kapcsolása • internet-használat forrásfejlesztés • adminisztráció
Képzéstervezés	képzéstervezési kompetenciák	• tanulási célok • program és pedagógiai cél kapcsolása • megfelelő szemléltetőanyagok	• médium megválasztása • támogató e-anyag • kontakt és konzultáció virtuális/ valós • on-line ellenőrzési rendszer
Lebonyolítás	menedzsment kompetenciák	• prezentációs tevékenység -szakértelem • hallgatói kapcsolatépítés • kellő kommunikáció • hallgatói diverzitás kezelése • megfelelő kérdezői kultúra	• tanulóközpontú nézőpont • tanóratervezés • konzultációtervezés • konzultáció-módszerek • technológiai segítség
Ellenőrzés, értékelés	értékelő kompetenciák	• megfelelő értékelő eszközök • azok jó használata • visszajelzési rendszer	• konzisztens • on-line ellenőrzés • releváns adatelemzés

KJF Curriculum tervezés

Modulrendszer

1. Tudásmodulok:

- a.) tartalom elem
- b.) tanulási és kutatási elem
- c.) mérési elem
- d.) értékelési elem

3. Oktatási módszerek

Előadás, gyakorlat, kiscsoportos szeminárium, projektszeminárium

Kijelölt olvasás/ recenzió, napi jelentés/eseménynaplár, újságotlasás/lapszemle, Kiscsoportos gyakorlat: Esetkonferencia, kerekasztal beszélgetés, prezentáció, AV modul (film, zene, stb.), web-modul, szakmai konferencia

Kutatási projekt

Szupervízió

Portfólió

Reflektív, képes az ismeretstandardok megértésére, képes megosztani azt, képes megérteni a szakember viselkedését a témában. (interjú, szakirodalom-szemle, személyes szakmai nézőpont kialakítása)

2. Célok és prioritások meghatározása**Szint 1.**

Prioritás 1. A szakterület ismerete

Prioritás 2. Személyközi kapcsolatok és képességek

Prioritás 3. Számítógép használati képesség

Prioritás 4. Kutatóképesség

Szint 2

Prioritás 5. Információmenedzsment képességek

Prioritás 6. Autonóm munkavégzési képesség

Szint 3

Prioritás 7. Elemző-szintetizáló képesség

Prioritás 8. A tudás gyakorlati alkalmazása

4. Értékelési módszerek**Tudástartalom értékelés**

1. szint:

Ismeri a szakmát érintő főbb koncepciókat és a szakma intellektuális folyamatait a legfőbb szakterületeket illetően (önértékelés, főbb tantárgyak eredményei, standardizált tesztek)

2. szint:

Tudása pontos, tényszerű (bevezető portfólió, speciális esszé, a tutor értékelése)

3. szint:

Képességek, kompetenciák értékelése

A szolgáltató modell egyéb vonzatai

- **Az oktató értékelése összekapcsolt az oktatói eredményességgel, a hallgatói kompetencia fejlesztéssel**
- **A hallgatók értékelése egy közösen elfogadott képzési program kompetenciáinak elsajátítása alapján történik**
- **A hallgatói eredményesség új oktatói kompetenciákat igényel:**
 - **a kompetencia alapú HRM értékelés, karrierterv, képzési program, személyes növekedési terv a modell egyik kulcseleme;**

2. A kutatási folyamat átalakulása

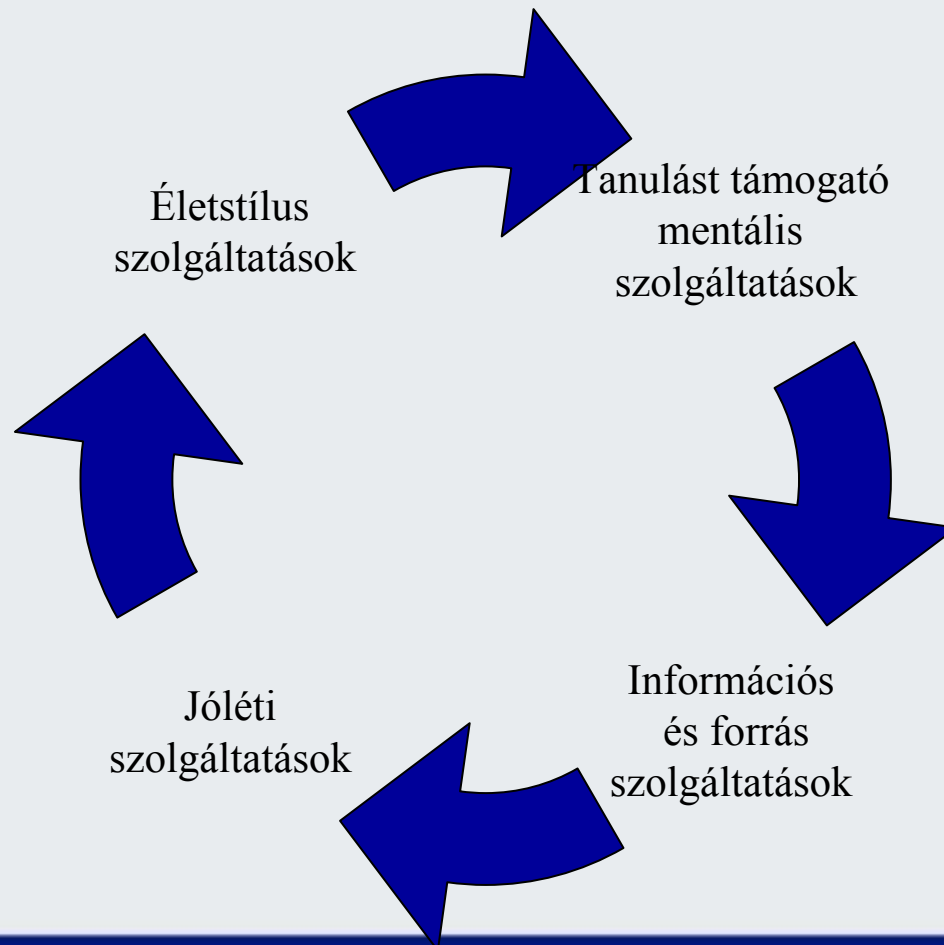

A tanácsadási funkció átalakulása

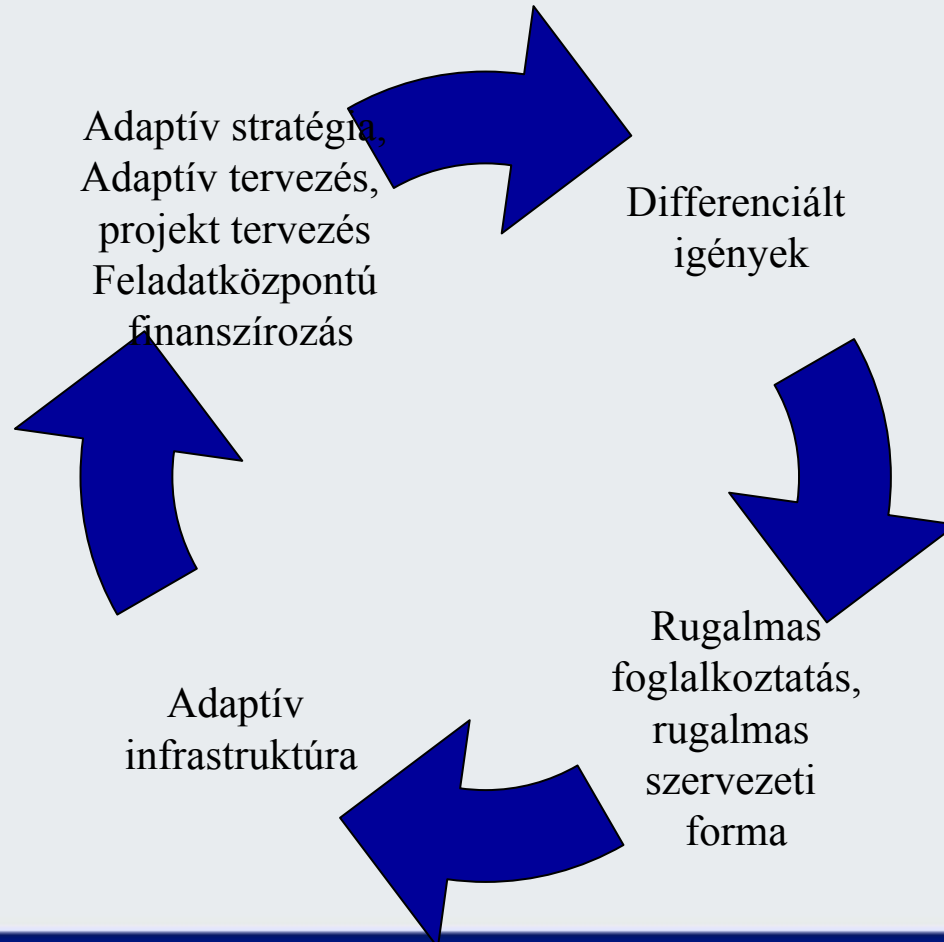
A hallgató szolgáltatások átalakulása

KJF Curriculum tervezés

Az oktatási szolgáltató szervezet átalakulása

KJF Curriculum tervezés

